

ПОСЛАННЯ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

**митрополита Білоцерківського і Богуславського Августина
всечесному духовенству, боголюбивому чернецтву і всім вірним чадам
Білоцерківської єпархії Української Православної Церкви**

«Не вірте тій стихійній теперішній мудрості, яка вимагає від людини цілковитого занурення в помисли про земну минуність, а всяке релігійне відчуження від навколишнього світу готова вважати втратою часу ...» (Слово проповідника, виголошене в Києво-Братській церкві у п'ятницю 3-ого тижня Великого Посту, 1890 р.)

Всечесні отці, дорогі брати і сестри!

І знову Бог сподобляє нас увійти в очисні води Великого посту. Церковні служби цього періоду пронизані темою піклування про душу та стан нашого серця так, що, здавалося б, від нас потрібне лише вдумливе сприйняття смислів. Але таємниця можливості нашої зміни в ці дні криється лише в одному – у нашій рішучості до такої зміни.

«Піст, – вчив свого часу святий Василій Великий, – втихомирює хвилювання в місті, подібно до вчителя, що своїм приходом миттєво зупиняє шум дітей, і весь народ призводить до благочиння». Сьогодні ж, на жаль, тільки храм Божий залишається тим місцем тиші і зосередженості духу, які личать великопісним дням: вплив мирського, вільність звичаїв і зухвала заміна небесного і вічного земним і повсякчасним свідчать про вихолощення нашого християнського духу. Але Свята Церква знову відчиняє двері і закликає кожного з нас опам'ятатися (Лк. 15, 17) та повернутися за найголовнішою поживою в Отчий Дім і усвідомити, що Дух Святий приводить нас у обійми Отця Небесного.

Ми опинилися в тому історичному періоді часу, коли інформаційний потік диктує нам власний порядок денний. Стан духу, настроїв та спосіб мислення і шаблон нашого світогляду вибудовується таким способом, що ми мимоволі сприймаємо все через порівняння, протилежне християнському духу: фарисейська формула: «я не такий, як інші люди» (Лк. 18, 11) – в якийсь момент стала нашою відповіддю на всі події. Ця підміна небезпечна тим, що, подібно до страшної згубної епідемії, у нас зникає святе почуття прихильності до Бога – Джерела нашого життя. А симптомом цього є холодна байдужість до всього, що стосується віри та Церкви, яка призводить, висловлюючись церковною мовою, до збіднення духу, бо вся наша життєва енергія йде лише на земне, мирське, політичне, побутове.

Сторінки людської історії сповнені уроками і наслідками цього: незліченними бідами роду людського. Великий піст – це благословенний час, так

би мовити, для власного перезавантаження, протверезіння та перегляду внутрішньої системи координат. «Поважає сивину посту, він сучасний для всього людства, бо установлений у раю – таку першу заповідь прийняв і Адам, про послух Богу і помірність», – нагадує нам святий Василій Великий. Не марною була надія на силу посту у святих юнаків, що були випробувані разом із пророком Даниїлом. Постом була врятована приречена на загибель Ніневія, постом відновлювали свою неймовірну силу після випробувань святі пророки Ілля, Мойсей та Іоанн. Нашим постом, покаєнням і смиренним сподіванням на милість Божу можливе розсіяння і наших бід і страждань, що хмарами скупчилися над нами сьогодні. Крізь морок спокус тепер, постуючи, ми отримуємо можливість розгледіти Високого Подвигоположника, Який, хоч і не мав потреби, подібно до нас, у очищенні, Сам постився сорок днів і сорок ночей (Мф. 4, 2).

160 років тому в дні Великого посту відомий випускник Богуславського духовного училища, викладач Київських духовних шкіл та рідний брат знаменитого Білоцерківського благочинного, законовчителя прот. Петра Лебединцева Феофан Гаврилович Лебединцев писав: «Як бути нам? Як утриматися від гріха, хоча б на час святого посту, спонукаючи себе до добра, Богу догодити, порятунок душі отримати? <...> Чи спіткає тебе горе тяжке – <...> не поспішай нарікати на Бога, перш ніж скажеш: «Чим я згрішив перед Господом, що карає Він мене, як нікого на світі?», згадай про Хрест і хресні муки Христові і слова ці замруть на устах твоїх». І це вже буде початком духовного відродження у нас. Отож, використаємо ці благословенні дні так, щоб оновити себе покаєнням і перестати знову розпинати в собі Сина Божого і насміхатися над Ним своїм життям, за словом святого апостола Павла (Євр. 6, 6). «А ми, улюблені, схильні до розпорошення, не бажаючи напоумлюватися на цей короткий час і потурбуватися про те, щоб умилоствити Бога. Але роки та місяці минають, як сон і як вечірня тінь, – повчає нас преп. Єфрем Сирін, - <...> тому благаю вас, дорогі мої, покинемо піклування про земне, бо все зникає і не принесе нам користі в годину, коли кожен понесе свої справи і слова до Престолу Праведного Судді».

Дорогі отці, брати і сестри! Сьогодні підбадьоримося духом і будемо «діяти достойно Бога», Котрий нас «покликав у Своє Царство і славу» (1 Фес. 2, 12), щоб наша рішучість до спасіння не була переможена духом часу і лінощами, щоб ми не прокинулися перед Вічною Пасхою з гірким жалем про втрачені час і можливість. Тож, хай благословить Бог наші «діло віри і труд любові, і терпіння уповання на Господа нашого Ісуса Христа» (1 Фес. 1, 3). І якщо ми будемо належно звершувати подвиг Великого посту, то, віримо, вітра Його наповнить і звеселить душі наші (Пс. 93, 19). Амінь.

Прощена неділя
2025 року Божого,
м. Біла Церква

Смиренний

+ Августин,

з ласки Божої митрополит
Білоцерківський і Богуславський